

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Martie 1885, a-și înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârșia cu espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Interpelarea

deputatului Ioan Hannia din ședința a III a sino-
dului arhidieceșan dela 2/14 Aprilie 1885.

Înalt Presidiu!

În zilele decurând trecute, s'a răspândit vestea senzațională, și anumit foaia de publicitate din loc „Tribuna“ a publicat urbi et orbi, că Escelenția Ta ai fi înaintat la locul mai înalt o reprezentațiune respective o rugare prin care ai cerut ca să fii „descărcat de sarcina conducerei afacerilor arhiepiscopopești respective metropolitane.“ Aceasta s'a întemplat tocma în preseara alegerilor deputaților sinodului present.

Deși vestea aceasta alarmătoare și capace de a pune în nedumeriri pe fie-care fiu al bisericei noastre, — susținută în „Tribuna“ de repeșite ori — s'a desmișnit în formă și înțeles categoric în și prin foaia oficioasă arhidieceșană „Telegraful Român“; oamienii dela „Tribuna“ nu numai au susținut și susțin până în ziua de astăzi adevărul acelei vesti deplorabile, ci — în publicațiunile și aserțiunile categorice mai recente ale „Tribunei“ — acea veste s'a personificat, i s'au dat ochi și sprâncene. „Tribuna“ presentându-te lumii pre Înalt Escelenția Ta ca în stadiul de plecare, știe și cunoaște totodată și pre următorul Escelenției Tale în scaunul arhiepiscopesc și metropolitane.

Oamenii dela „Tribuna“ știu, că Înalt Escelenția Ta ești hotărât a nimici instituțiunile și constituțiunea noastră bisericească și că nimenea nu se îndoieste că totinsul carele ar merge cu Escelenția Ta în afacerile bisericești este adversariu al bisericei;

„Tribuna“ știe că sunt oameni și anume aceia, cari la 1874 au contribuit cu votul lor la alegerea Escelenției Tale de arhiepiscop-metropolit, cari oameni lucră acuma într'ascuns, la resturnarea Escelenției Tale;

„Tribuna“ știe de un compromis ce există pentru ducerea Escelenției Tale și venirea în scaun a presuntivului următoriu.

Toate acestea Escelenția Ta! sunt lucruri, cari nu este permis a fi trecute cu vederea și a fi considerate numai de niște scornituri jurnalistiche, cu atâta mai puțin nu, cu cât știut este, că „Tribuna“ este organul unui consorțiu constătătoriu din membri fondatori și spriginitori, cari sunt totodată și assesori consistoriali și membri ai acestei venerabile și respectabile corporațiuni bisericești, care împregiurare este togma causa că creștinii bisericei noastre arhidieceșane și pot dice ai întregii provincii metropolitane sunt alarmați, agitați și în mari nedumeriri fînuiți; dar cu deosebire se află și trebuie să se afle în ascemene neliniște sufletească, în grigi, în feliu de feliu de presupuneri și preestimații domni membri ai acestui venerabil sinod.

Fie-care din preaonorații domni membri sinodali știe că se află aici pe basa legii constituțiuni noastre bisericești, știe că numai pe basa acestei legi constituționali fie-carele și toți împreună în armonie și în bunăînțele-

gere creștinească și legală cu capul bisericei, conducătoriu legal al acestei corporațiuni este chemat a conlucra și numai în asemenea armonie poate conlucra spre resolvirea fecundă și prosperă a problemei sinodului.

Însă cum s'ar putea aceasta ajunge atunci când irimile noastre ar fi agitate și în nedumeriri de temerea, că capul bisericei este spre a se duce, că el umbă cu planuri de a nimici constituțiunea bisericească și că toți aceia cari ar fi de convingerile lui în afacerile sinodali, vor fi priviți de adversari și trădători ai bisericei?

De aici având în vedere toate acestea și ținând de suprema necesitate o lămurire a situațiunei și a împregiurării atinse, tocma la locul acesta și dela înălțimea scaunului ce-l ocupați în aceasta prevenerată corporațiune și prin aceasta dumerirea și linișțirea spiritelor noastre mai înainte de a intra în pertractarea meritorică a afacerilor sinodali mi iau voia a face următoarea

Interpelațiune:

1. Adevărat este că Înalt Escelenția Ta — în luna lui Martiu a. c. după cum susține „Tribuna“ — ai înaintat la înaltul nostru ministeriu regiu o reprezentațiune în carea ai fi condiționat rămânerea ulterioară în scaunul arhiepiscopesc-metropolitan dela delăturarea constituțiuni noastre bisericești prin potestatea înaltului regim regiu fără știrea și cu ocolirea organului competent bisericesc? Sau că în genere ai fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopopești metropolitane?

2. Ai Înalt Escelenția Ta vre-o cunoștință sau vre-o bănuială că selucră într'ascuns de o seamă de oameni — și anume de cine? — pentru resturnarea Escelenției Tale din Scaunul arhiepiscopesc metropolitane?

3. Ai Înalt Escelenția Ta cunoștință despre un compromis la care se lucră pentru ca Înalt Escelenția Ta să Te retragi din scaun făcând loc altui-cuiva.

Sibiu 1 Apriliu 1885.

Răspunsul

Escelenției Sale Domnului arhiepiscop și metropolit dat la această interpelare în ședința a IV dela 3/15 Aprilie 1885.

Venerabil sinod!

În ședința de ieri am promis, că la interpelațiunea ce mi o a făcut dl deputat sinodal protopresbiterul Ioan Hannia, voiu da astăzi sau mâne un răspuns precis, care din cuvânt în cuvânt să se poată petrece la protocol. Vin acum a-mi împlini promisiunea, și grăbesc a o face aceasta încă înainte de a intra în discușiunile meritorice asupra situațiunei de astăzi a arhidieceșei noastre, grăbesc chiar din considerațiunile ce le are în vedere dl interpelante, adevă ca să se constate adevărul, să se curme preocupățiunile și să se linișțească inimile agitate prin veștile senzaționali, de cari se ocupă dl interpelante în interpelațiunea sa.

Eată dar răspunsul meu prin care voiesc să se constate adevărul:

Me întrebă dl interpelante, dacă este adevărat, că eu în luna lui Martiu a. c. am înaintat la înaltul ministeriu al țerii o reprezentațiune, în carea aș fi condiționat rămânerea mea ulterioară în scaunul arhiepiscopesc-metropolitan dela delăturarea constituțiuni noastre bisericești prin potestatea guvernului regesc, fără știrea și cu ocolirea organului competent bisericesc, sau că în genere a-și fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopopești-metropolitane?

Respund dlui interpelante: că din acestea nimic, chiar nimic nu este adevărat, și eu me mir foarte, că după ce eu în decursul celor deșce ani, de când ocup scaunul arhiepiscopesc-metropolitan, am dat atâtea dovești cred destul de eclatante despre aderința mea la instituțiunile noastre bisericești create prin statutul organic, pe care m'am pus dela început și care le-am scutit și apărat nu numai cu toată puterea sufletului, ci chiar și cu multă, foarte multă abnegațiune, — me mir — dic — că se mai află oameni, cari cred sau cel puțin se dau pe grigi, că eu aș fi capabil de a lucra fie pe față, fie în ascuns pentru suruparea acelor instituțiuni, cari mi-au creat pozițiunea mea de astăzi și pentru a cărora desvoltare în direcțiunea lor naturală nu numai am lucrat — precum atinșeu — totdeauna, pot dice mai mult ca alții, dar am și suferit mult, prea mult. Dela acestea

instituțiuni eu nu me voiu abate nici odată; nu me voiu abate nici în teoriă, nici în pracsă, cu toate că cunosc unele scăderi ale lor, care însă în viața practică prin buna conțelegere a organelor competente se pot face să fie nesimțite, și cu toate că sunt alții, cărora le-ar conveni, ca acelea instituțiuni să se delătore și toată potestatea bisericească să se concentreze în mâna episcopilor, precum era mai înainte de crearea statutului organic, sau dacă totuși e de a se susține pe basa acestui statut o reprezentanță a clerului și a poporului: aceea să fie aleasă sub influința sau chiar presiunea potestății, și misiunea ei să se fie a-i aplauda toate acțiunile, bune — rele, cum vor fi ele. Credința mea este: că biserica noastră, în statul nostru, numai prin o adevărată sinodalitate se poate susține, și ori-ce abus de potestatea arhiericească ar fi în fond numai spre surparea bisericei. Resping dar dela mine ori-ce suspițiune în punctul acesta, suspițiuni cari pot proveni numai dela inimi reușcioase.

Me întrebă mai departe dl interpelante, dacă am eu cunoștință sau vre-o bănuială, că s'ar lucra într'ascuns de o seamă de oameni pentru resturnarea mea din scaunul arhiepiscopesc-metropolitan? și dacă știu: cine sunt aceia? Eu trebuie să mărturisesc, că în împregiurările noastre de astăzi, în situațiunea socială și morală în carea ne aflăm, când spiritul speculațiunilor lumești și caută teren chiar și în biserică, cred a fi posibil să se afle oameni, cari ar dori o curundă vacanță a scaunului arhiepiscopesc-metropolitan pentru a-și realiza dorințele și planurile lor; eu însă nu me ocup de astfel de oameni; eu mi fac treaba mea conscientios, urmând principiilor mele firme de care am fost condus în toată vieața mea, și când am fost lăudat, și când am fost chiar defăimat; pentru că eu mai mult țin la curățenia conștiinței mele, decât la toate laudele lumei, carea ușor se lasă a se amăgi. Eu dar nu știu pozitiv nimic despre aceea, că ar exista conspirări pentru resturnarea mea din locul, care-l ocup; ear pe bănueli în partea aceasta nu m'am pus nici când; pentru că bănuelile fac izvorul doară cel mai bogat al discordiei, și eu nu sunt omul discordiei, ci al păcii și al buneii înțelegeri. Altcum dacă ar fi în adevăr oameni cu planuri de a me resturna, eu i-ași pofti, să lucre pe față, căci mie nu-mi vor face nici atunci vre-o îngrigire; și dacă sunt chiar oameni răi: eu adeseori le dau ocașiunea de a me afla singur singurel, neapărat de nimene și în pozițiune de a-mi pute lua nu scaunul ci chiar viața, dacă cred că în alt modru nu-și pot realiza dorul inimii lor.

În fine me întrebă dl interpelante, dacă am cunoștință despre un compromis la care se lucră, pentru ca eu să me retrag din scaunul cel ocup și se fac loc altuia? La aceasta s'ar pute afla doară destulă declarare în răspunsul meu la punctul precedent; cu toate acestea spre linișțirea dlui interpelante și poate și a altora, nu aflu chiar de prisos a declara aici categoric: că de un astfel de compromis n'am nici o cunoștință. Eu 10 ani întregi am susținut o luptă grea într'altele chiar și cu organele, care ar fi chemate a me spriginii mai deaproape; am suferit mult, pot dice m'am și năcăgit mult, dar tăria sufletului nu mi-o am perdat. Până când voiu avea ajutoriu cel mai puternic al lui D-șeu, adevă tăria sufletului, voiu continua cât cu indulgența ce o am dovedit și până acum deajuns, cât cu lupta la care pot să fiu provocat, cât cu validitatea potestății rezervate gradului arhieresc; însă precum nu am îngrigiri pentru eventualele conspirațiuni în contra persoanei sau postului meu, chiar așa nu am nici inclinare, nici necesitate, nici posibilitate de a intra în compromis cu cineva pentru a me ușura de sarcina grea ce o port, ci voiu sta firm la postul meu, și-mi voiu continua misiunea după cea mai curată conștiință. Doresc însă ca cei chemați, și între acesia cu preferență Venerabilul Sinod, să-mi dea tot spriginul trebuincios, păstrându-mi bunăvoiața, ce o am esperiat și în trecut.

Sesiunea sinodului arhidieceșan.

Ședința a doua, Luni la 1/13 Aprilie, 1885.

După deschiderea ședinței și amânarea autentificării protocolului ședinței prime, raportează secțiunile despre verificarea actelor electorale.

În cercul I. Sibiu deputatul clerical Nicolau Popea, fiind actele în ordine se verifică, în cercul II. se verifică deputatul clerical Dr. N. Maier, în cercul III deputatul clerical Ioan Hannia, în cercul

IV. deputatul clerical Ioan Papiu, în cercul V. deputatul clerical Ioan Raț, cei mireni Ambrosiu Bêrsan și George Dănilă, cercul VI. dep. cler. Romul de Crainic, cercul VII. deputații mireni Petru Truța și Petru Gligor, cercul IX. deputați Alecsandru Tordășan din cler, mireni Rubin Pațița și Mateiu Voileanu, cercul X. deputații Ioan Gall din cler, Dr. Absolon Todea și Gerasim Candrea mireni, cercul XI deputații mireni Parteniu Cosma și Anania Moldovan, cercul XIV. deputații Galaction Șagău din cler, Dr. Aurel Brote, Ioan Bechnitz mireni, cercul XV. deputații Ioan Popescu din cler, Anania Trombițaș, Eugen Brote mireni, cercul XVI. Zacharia Boiu din cler, cercul XVII. Dr. Ilarion Pușcariu din cler, Ioan cav. de Pușcariu și Dr. Nicolau Pop mireni, cercul XVIII. Ioan Petric din cler, Diamandi Manole, Ioan Popea mireni, cercul XIX. Iuliu Dan din cler, cercul XX. Nicolau Cristea din cler, Dr. Ioan Moga și Ioan Zacharie mireni.

Actele electorale pentru deputații mireni din cercurile IV. Orăștie — Dr. Mișu și Aug. Nicoară, VIII. Gioagiu — Iosif Orbonaș și Pompiliu Pipoș, XII. Cluș — Vasilie Almășan și Ioan Savici, XIII. Solnoc — Nicolau Cosma și Stefan Tămaș s'au dificultat din oficiu pentru defecte formale.

Cele ale deputaților mireni din cercurile I. Sibiu alesi Iacob Bologa și Ioan de Preda, II. Seliște — Eliă Măcelariu, Dr. Nicolau Olariu, III. Sebeș Ioachim Fulea și Simeon Munteanu, VI. Ilia Alesiu Olariu, Dragomir, XVI. Sighișoara, Ioan Șandru și Stefan Iosif, XIX. Făgăraș, Ilariu Duvlea, Petru Ci-ora au fost atacate prin proteste.

Deputații din cercurile clericale VII. Zarand, Vasile Damian, VIII. Gioagiu Nicanor Frateș, XI. Turda Ioan Danciu, XII. Cluș, Vasile Roșescu, XIII. Solnoc, Teodor Herman, nu și-au prezentat încă credenționalele.

Actele neverificate se vor preda comisiei verificate.

Constatăndu-se deci că deputați verificați sunt 35 și că se pot aduce concluse valide s'a pus la ordinea zilei constituirea definitivă a biroului și s'a ales: Nicanor Frateșiu, protosincol și secr. cons., Ioan Danciu protopresbiter din cler, Dr. Nicolau Olariu, Dr. Ioan Mișu, Pompiliu Pipoș și Mateiu Voileanu mireni. Dintre aceștia presidiul denumește pre secretariul consistorial Nicanor Frateșiu de notar general.

Constituit astfel biroul se trece la ordinea zilei.

Deputatul Parteniu Cosma propune și sinodul decide a nu mai alege obicinuata comisiune pentru bugetul casei, de oarece agendele ei sunt normate prin § 25. din regulamentul afacerilor interne, și agendele acestea ușor le poate îndeplini biroul.

Se pune apoi la ordinea zilei alegerea comisiunilor.

Se suspende ședința pentru 15 minute spre consultare și după redeschidere se aleg:

1. În comisiunea verificătoare deputații: Ioan Rațiu, Ioan Papiu, Parteniu Cosma, Rubin Pațița, Anania Moldovan și Eugen Brote.

2. În comisiunea organizatoare: Ioan Hannia, Dr. Ilarion Pușcariu, Nicolau Cristea, Iacob Bologa, Dr. Aurel Brote, Parteniu Cosma, Eliă Măcelariu, Ioan de Preda, Anania Trombițaș.

3. În comisiunea bisericească: Ioan Gall, Vasile Roșescu, Galaction Șagău, Gerasim Candrea, Ioan Bechnitz, Alecsiu Olariu, Iosif Orbonaș, Dr. Absolon Todea și Petru Truța.

4. În comisiunea scolară: Zacharia Boiu, Ioan Popescu, Dr. Nicolau Maier, Ilariu Duvlea, Ioachim Fulea, Simeon Munteanu, Ioan Popea, Dr. Nicolau Pop, Ioan Slavici.

5. În comisiunea financiară: Ioan Petric, Alecsandru Tordășan, Romul de Crainic, George Dănilă, Petru Gligor, Ambrosiu Bêrsan, Rubin Pațița, Ioan cav. de Pușcariu, Ioan Șandru.

6. Comisiunea petiționară: Vasilie Damian, Iuliu Dan, Dr. Ioan Moga, Nicolau Cosma, Petru Ci-ora și Ioan Zacharie.

Se prezintă cererile de concediu dela Diamandi Manole pe 14 zile, Ioan Cav. de Pușcariu 10 zile, Gerasim Candrea pentru întreaga sesiunea, care se încuviințează, ear ale deputaților Stefan Tămaș, Dragomir, Stefan Iosif și Vasilie Damian se țin în suspens până la verificarea actelor electorale.

Se prezintă următoarele esbite.

a) raportul consistoriului archidieceșan ca senat plenar;

b) raportul consistoriului archidieceșan ca senat bisericesc;

c) raportul consistoriului archidieceșan ca senat scolar;

d) raportul consistoriului archidieceșan ca senat epitropesc;

e) Proiectul de statut pentru crearea unui fond de pensuni a funcționarilor bisericești din archidieceșan;

f) propunerea consistoriului pentru comasarea posibilă și succesivă a pământurilor seminariului dăruite de răposatul George Cristureanu.

g) Raportul consistoriului despre cestiunea fondului de pensiune regnicolar pentru învățătorii poporali.

h) Raportul consistoriului archidieceșan despre introducerea de învățători ambulanti la scoalele noastre poporale.

Esibitul de sub a) se transpune comisiei organizatoare, cel de sub b) comisiei bisericești, cel de sub c) comisiei scolare, de sub d) comisiei financiare, cel de sub e) f) și g) comisiei organizatoare, cel de sub litera h) comisiei scolare.

Cestiuni de resolvat la sinod!

II.

Se vor fi aflând oameni și încă oameni onorabili, oameni cu viață și reputațiune bună, cari se vor afla poate loviți în mândria și nobleța lor morală, față cu conculul ce propunem a se lua!

Îi rugăm să ne scuse! Pre cei ce nu-i privește nici nu se vor supăra — ci din contră vor trebui chiar ei să salute de binevenit conculul!

Preoțimea noastră ați, trebuie pusă la acel nivel, ce-i compete cu drept. Ea trebuie să fie ângerul păzitor al vieții poporului și să-i promoveze interesele pre toate terenele! Așa nu vom putea face nimica, dacă nu vom avea autoritatea oficiasă — recerută. Și aceasta numai atunci va fi posibilă, când toți curați ca aurul, neintinați de murdăria păcatelor vom pași cu fața serină în fața publicului, în fața lumii!

Cumcă sunt între preoții noștri oameni, neconșcii de chemarea și misiunea lor, aceasta nu o vom nega și nu o putem nega, dacă nu vom să lovim adevărul în față.

Pre cei bătrâni, parte creșterea lor în timpuri anormale, parte referințele în cari au trăit și trăiesc, îi scusa de una sau altă scădere. Nu așa se consideră și e de a se considera lucrul la oamenii cei tineri! Ei chemați a da impulsuri spre bine și spre ce e frumos, trebuie să caute înșiși a veni în clar cu sine și cu damnitătea lor morală! Ceea ce la bătrâni considerăm de scădere — la cei tineri le vom imputa cu drept cuvânt de o crimă!

Și cum nu? Astăzi poporul nostru poartă toate consecințele veacurilor triste în sinul său! El nu prea e aplicat spre a-și schimba ușor modul de traiu, și cel de economie!

Cum a trăit tatăl meu și moșul meu e verdictul său — voiu trăi și eu!

Dela acest verdict trebuie să facem să se abată. Moșul și tata — au avut venite medeste, dar tensiunile li-au fost și mai modeste! Cel puțin era un raport firesc între spesele și venitele lui! Ați stăm rău! Moșia străbună e împovorată cu pretensiuni passive, dările sunt mari și grele și apoi lucrul la popor e darea cea mai grea — după beutura! Un singur rock maestrit, care nu ține o vară costa 15 fl.! Câștig nu e — și așa omul se încearcă a forța ascunderea sărăciei prin împrumuturi ruinătoare! Unde sunt vestmintele celor 4-5 copilași, unde cărți de școală, unde uneltele economice, căci reclamă îmbunătățiri zilnice, unde în fine victualiile cele cu prețuri terribile! Ați în multe case românești, cafeaua, zăcharul și altele nu mai sunt articuli streini ca mai înainte și acestea se procură pe bani, până când mămăliga de odinioară era un product al ostenelelor sale! Față cu aceste pretensiuni cari cresc pe și ce merge și nu se pot înlocui în proporțiune dreaptă cu venitele, trebuie preotul nostru să se pună pre gânduri serioase! El le vede, le simte, căci el între popor trăiește și nimenea în lume nu pătrunde în cele mai ascunse ale poporului ca chiar preotul! E deci de datoria lui, a introduce un sistem de cruțare în casa sa și prin ea în toate casele românești. Pro prima — se va feri singur de luc — și de beție!

Nu mai așa vor avea cuvintele lui efect! — Verba movent, dar esempla trahunt! fi vor mulți — foarte mulți, cari din un indiferentism neexplicabil, nu vor pătrunde, nici vor să audă de aceea ca să întrevină ca să mântuiască poporul de sărăcie — dar ei rău de tot rău fac! Nimenea în lume nu ne poate noue românilor astăzi strica mai mult ca preoții și învățătorii, dacă nu vor fi model întru toate, și nimene nu ne poate derege mai mult ca ear ei — dacă conđuși și pătrunși de iubire cătră neamul nostru îl vor ferici și duce la bunăstare! Se vor afla și de aceia dintre noi, cari vor crede a fi scutiți prin singura observare „că ce am eu să me amestec în afacerile economice ale unui om sau ale unei familii“?

Acei cari vor reșona astfel, perduți sunt, aceia nu merită titula de părinte din partea poporului! Nu voesc eu să vină preotul în conflict cu popore-

nii sei pentru avere, economie, luc; ci voi că prin tact, înțelepciune, așa cu încetul pre nesimțite să stirpească relele din popor. Să-i împartă în mai multe vecinătăți! fie-care vecinătate să aibă un primariu care să poarte grigă de cele morale în popor și să reporteze preotului! Acela, care vine seara beat — conturba vecinătatea, familia sa, sburătorește copii și familia sa, să fie dogenit antea vecinătății întregi. Simțul de rușine e împlântat în poporul nostru, întocmai ca mirosul în petalele florilor! Precum mirosul, deși există — nu se vede, tocmai așa în poporul nostru există simțul de rușine, doară că în nici un popor din lume!

Să căutăm numai a-l desvolta tot mai tare, să-l treșim unde începe a adormi, și în curând unii de rușine, alții de urmările cele triste a le beției și fărădelegilor — se vor îndrepta făcându-ne o noare neamului nostru și introducând la ei ordine în familia și economia lor. Vecinătățile vor emula în fapte bune, în adunarea de vase pentru diferite ocașuni, nunte, pomeni, boteze cari se vor păstra la primarii vecinătăților și așa și vom deda la ordine și bunăvoința! În senatul vecinătății se vor pertracta cauzele orfanilor reșăși de părinți și modul de a-i ajutama, cei ce n'au copii, unii cu cărți, alții cu vestminte și așa și inimile oamenilor se vor nobilita și prelucra spre a fi tot atât de folositoare neamului nostru!

Dar ean să stăm bine și cu frică și să vedem cari din noi facem numai a 10-a parte din cele recomandate!

Prea puțini ca să nu dicem nici unul! Nu ne doare, când vedem că în grădina țeranului cresc brusturi în loc de pomi nobilitați, nu ne doare când vedem că bețivul își prăpădește averea în cărcimă și acasă muerea plânge cu copiii — și dacă astfel lucrăm binecuvântarea lui Dșeu nu va fi nici cu noi nici cu neamul nostru! Mulți țin singuri arânși și îndeamnă pre popor la beutura — apoi de astfelu de părinți — sufletești să ne ferească cel de sus!

Să ne întrebăm mai de parte noi pre noi, oare nu am vedut pre poporul nostru sau pe oameni din popor purtând procese ruinătoare, pre cari dacă întreveneam noi — le putem delătura! Eu cred că da!

Cunosc singur o mulțime de casuri unde singur preotul nostru poartă procese cu parochienii sei, și aceasta îl îndeamnă pre el singur, numai lăcomia și pofta de avere! Ean să ne dăm seamă de e bine — ca noi înșine — sau apoi parochienii noștri între sine, să poarte procese cari îi duc de regulă la sapă de lemn!

Oare nu am fi noi chemați a întreveni până nu întrevin sfătuitoarii cei răi, cari umblă după câștiguri! Sigur că da — noi am fi chemați a căuta după mintea noastră sănătoasă — a împăca pre cei ce sunt învrășbiți și pre cale de a se încurca în procese!

Cine dintre noi nu a vedut pe frate, cu frate, soră cu cumnați, părinți și fii purtând procese — cari i-au ruinat, și cine nu știe, că substratul unui astfelu de proces a fost un lucru de tot bagatel, pre care preotul prin o lecțiune îl putea delătura și astfelu scăpa pe oameni de o parte de cheltueli, ear de altă parte — delătura ura dintre frați — și îi făcea pre ei fii ai păci și ai înțelepciunii! Nici pre terenul acesta — nu fac preoții noștri nimic, sau foarte puțin! Față de astfelu de servii — pe cari ei ar trebui să le presteze și nu le prestează, ean să ne întrebăm acum — oare nu este aici buba de poporul nostru nu vrea să știe nimica de ameliorarea salariului preoțesc! Oare dacă va mai rămânea mult în poporul nostru proverbul, că „popa are numai mână de luat ear nu de dat“ putea vom să ne așteptăm la vr'un bine! Eu cred că nu și ear nu! Dar organele noastre — se par a fi multămite, dacă preotul merge Dumineca și sərbătoarea la biserică și cetește sf. liturghie! Eu, și cred că mulți ca mine, vor pretinde mai mult și pretensiunea e justă!

Preotul trebuie să fie chiar și espert în cele a le medicinei — cel puțin în a le medicinei de casă! Și aici să afe poporul un învățătoriu al său — și dacă pre toate terenele vom satisface, vom căuta a da poporului, și el ne va da noue, ear dacă noi nu-i vom da nimica — el bine face dacă în schimb nu dă nimica.

Nu voesc doamne păzește să sumuț poporul, poporul nostru are lipsă de pace și ordine, dar noi nu suntem în drept a pretinde dela el mai mult decât aceia ce îi dăm noi lui!

Să dăm poporului învățături, să nu-l înceluum — și în curând el va veni la convingere, că noi îi suntem binefăcătorii lui și nu ne vor denega nici o pretensiune de ameliorare a soartei noastre. Până noi vom pretinde sume terribile pentru servii cum sunt îngropăciunile prin munții apuseni, șeu, poporul va vedea în preoții mai curând un escutor al pungei lui, decât un binevoitoriu sincer!

Deci — sus se avem inimile — și avendule sus — se ne ridicăm preste pasiunile de rând — ca se devenim ângeri ear nu ex pentru sërmanul nostru popor!
Un preot ortodocs.

Ecou la „cestiuni de resolvat la sinod!“

Brașov, 29 Martie v. 1885.

Povățuește-me Doamne în calea ta și voi merge întru adevărul teu! Ps. 85. 11.

D-le Redactor! Suntem sëraci materialicește, sëraci moralicește; înclinăm spre decădintă materială, morală și fizică; ne aflăm pe povârnișul netrebniciei, provenită din patima beției; — așa susține respectabilul „preot ortodocs“ în Nr. 34 al „Tel. Rom.“ din est an; așa afirmă d-sa, — și în peripetiile sale, în cari arată, cât de adenc e pătruns de îngrigirea tristelor urmări ale beției poporului nostru, ne aduce în poziție a crede, că viața poporului nostru nu mai poate fi lungă, dacă mai ține mult starea de ađi, în care ne aflăm.

Admit părerile dlui „preot ortod.“, în cât privește constatarea acestor impregiurări, deși mi se par cam prea esagerate.

Stăm rău, — e prea adevărat; și răul provine din mai multe cauze, între cari se numără și beția la massa poporului.

Beția debilitază creerii, tâmpește mintea și astfel degradează pe om la o stare nedeamnă pentru sine; în această stare înclină spre cele mai horribile păcate: spre jocul ruinător de cărți, — spre hoție — spre imoralități de alte categorii, etc.

Pentru sanarea răului trebuie delăturate totdeauna cauzele, din cari provin acela; trebuie delăturate deci și beția, ca una ce constituie cea mai grozavă cauză a tristelor impregiurări, în cari se află astăzi poporul; ear pentru delăturarea beției trebuie să stêrpim cauzele ei. Spre scopul acesta trebuie să căutăm, cari sunt acelea, pentru ca cu atât mai înlesnicioasă să ne fie operațiunea.

Poporul bea de desperare, de bucurie și de trecere de vreme. De desperare bea, ca să-i treacă de necaz; de bucurie bea, ca să se veselească de cine-știe ce câștig sau alt accident îmbucurător; ear de trecere de vreme bea, ca să omoare timpul cel lung al Duminecelor și sêrbătorilor, în cari — susține — că este păcat să lucre. De altfel la beție se indeamnă poporul cu atât mai ușor, cu cât e constat, că fabrici de rachiu și de spirt sunt astăzi mai numëroase de cât altă dată. De aci provine concurența esorbitantă, de carea voiește poporul a se folosi cât se poate mai mult și mai des cu toată lăcomia, mai vèrtos căci pentru succesul concurenței i se fac cele mai mari înlesniri, ca să poată consuma mai multă holercă de vinars; — i se deschide credit nemărginit la cocoul țig, care la timpul seu apoi și știe scoate sume îndecite de pe spinarea aceluia chiar prin aducerea moșiei lui la licitațiune, de unde nu mai este mântuire.

Ca mijloace pentru stêrpirea blăstematului păcat al beției eată ce ne recomandă onorabilul „preot ortodocs!“

„... Forță morală — eată ce poate întrebuița biserica! Printr'un conclus, care va fi de a se lua de sinodul procsim, se va oprî în modul cel mai strict preoțimea noastră și învătătorii nostri de a mai intra în birt! Conclusul acesta va trebui să se publice sinodului parochial în fie-care biserică de cătră protopresbiterul tractual și poporul făcut atent, că dacă va observa pe preot sau învătător la cărcimă, să facă la moment arătare!... Este drastica metoda, dar ea va avè efect.“ Mai departe dice dl „preot ortod.“ că pe basa statutelor întărite de ministru să se arate și să se pedepsească unul — doi, cari ar cerceta cărcima în timpul serviciului Ddeesc, „poporul va începe a pricepe binele ce-i vor mai marii sei, și așa încetul cu încetul biserica va fi un loc cercetat înainte și după prânđ și în scurt timp am da spre bine în cele morale și în cele materiale. Tinerimea are să fie oprită dela jocuri până nu a trecut timpul vecerniei și eu nu cred — dice dl „pr. ort.“ — că va exista un preot, care să nu și poată validita dorința sa, dacă el nu mai voiește! Oprește pe unul sau doi tineri mai de frunte la sine, le enarează lucruri frumoase, le cetește vr'un jurnal și așa îi desmêntă de a merge la joc...“

Să analizăm puțin mijloacele acestea, și să vedem întru cât sunt ele acceptabile. „Forță morală!“ A se spiona preotul dacă merge în cărcimă, a se arăta și pe urmă a se suspenda, — apoi a se pedepsi indiviđii aflați în cărcimă pe timpul serviciului Ddeesc — eu așa cred, că nu mai însemnează forță morală ci forță brută. Urmările rele ale acestei forțe sunt ușor de cuprins. Fiind poporul îndatorat din partea organelor supreme bisericești a

face pe detectivul lor față de pașii preotului și ai învătătorului, se va da naștere la o stare de lucruri, în urma cărora vor căuta oamenii rêuțacioși a face câte și mai câte scornituri mârșave despre preot și învătător și înaintându-le la forul bisericesc, vor cere pedepsirea acestora; ear pe de altă parte preotul și învătătorul vor face întrebuițare de purtările necuviincioase ale singuraticilor locuitori și — eată-ne la o stare de dușmănie, de ură, de neîncredere a fiilor unei și aceleiași biserici. E adevărat, că acest metod este drastic și, cumcă și efectul lui va fi drastic, despre aceasta, cred că nici nu mai încapè indioială, căci, abstragend dela alte accidente, cei pedepsiți și oprîți de a intra în cărcimă se vor îndărji și mai mult și în biserică tot nu vor intra, ci vor nizu a petrece cu atât mai mult în cărcimă afară de timpul serviciului ddeesc sau își vor căuta alt loc de întrunire pentru de a gusta câte un păhar de „voie bună“, ba se vor sili cu atât mai vèrtos a se infunda în câte un cătun sau chiar în casele proprii pentru mulțămirea poftii stomachului, a cărui sete de rachiu ori chiar de vin crește cu atât mai mult cu cât sunt mai aspre și mai terorisetoare măsurile de restricțiune: — „nitimur in vetitum, cupimusque semper negata.“ Apoi cum și prin cine vei scoate pe bețivi din cărcimă, dacă chiar antistia comunală și cu toți slusbașii sei petrec în cărcimă nu numai zile întregi dar chiar și nopți întregi? Dar, cu abstragere dela aceasta, oare nu avem casuri foarte recente, în cari s'a putut convinge ori cine, cumcă organele administrative politice, în loc să forțeze pe oameni a merge la biserică, i-a scos afară dintrinsa cu pompă cu tot, dîcându-le, să meargă în cărcimă? (!) Cum ne vom putè basa oare între astfel de impregiurări pe ajutorul organelor politice? Apoi tristă stare de lucruri, dacă am ajuns, să facem ordine în casa noastră cu ajutoare polițiane! Trist lucru căci se constată necesitate a împopula biserica cu puterea geandarmăriei! Și în urma acestei impregiurări ar trebui să se rușineze toată preoțimea în frunte cu onorabilul „Preot ortod.“, căci nu sunt în stare a lumina pe popor, a-l învêța și a-l convinge despre bunătățile, ce le ofere biserica pentru mulțămirea în această lume și pentru fericirea în lumea viitoare.

Poporul este blând dar tratat fiind ca un copil căruia nu i se permite a rezona la forța supremă, ce o constituie nuiava sau gârbaciul părinților — tirani, se va naște în el simțul de emencipare din astfel de tractamente; ceea ce va avè de urmare sau desertare din sinul bisericii, ce l'a ocrotit până acum sau cine știe ce invențiuni detestabile pentru biserică și poate chiar și pentru densus.

Modalitatea, propusă de dl „preot ort.“ față de tinerimea rurală adultă prin oprirea cătorva juni mai de frunte la sine și prin cetirea și enarea unor lucruri frumoase sau a unui jurnal pentru de a-i desmênta dela joc în timpul vecerniei, — e modalitate bună dar nu e destul de practică, căci în astfel de cas popa ar trebui să fie în toată bunăvremea îngrigiat, ca să — cheme doară ca la ispovedanie — pe unul sau pe altul, pe cari nu i-a chemat încă, să le spună și să-i învețe aceea ce le-a spus celor de mai nainte. Ceea ce aude unul sau doi la câte o ocaziune neregulată, oare nu ar putè auđi mai mulți sau chiar toți la un timp anumit și stabilit deja de mai nainte după o anumită regulă? și încă tocmai în timpul, ce s'a esperiat, că sunt cărcimele mai cercetate!

Alte mijloace, alte modalități cred eu, că s'ar putè afla pentru de a ajunge mai cu succes la ținta dorită, — mijloace cari nu numai sunt compatibile cu chemarea preotului și a învătătorului ci însași această chemare le impune acestora datorința de o astfel de activitate.

Mijloacele, ori de ce natură ar fi ele, trebuie să fie îndreptate asupra cauzelor, cari dau naștere beției.

Am đis la început, că nația bea de desperare de bucurie și de trecere de vreme.

Desperarea provine din mai multe cauze, între cari cea mai puternică este maștera tractare și oblăduire a părinților patriei, cari nedreptătesc și înlătura popoarele autoctone mai folositoare intereselor statului de ađi parte prin dări mai mari parte prin alte servii clandestine.

Bucuria și urătul pentru omorirea timpului sunt niște momente, cari nu cer chiarificare.

Ocupă deci pe popor fără deosebire de etate ori de secș cu lucruri plăcute lui, ușoare de înțeles și totodată și folositoare tocmai în timpul, pe care nu știe cum să-l omoare (Dumineca și sêrbătoreea) dar pregătește lucrul astfel, încât să se escite într'insul, ca să alerge oare-cum cu ardoare cătră astfel de ocupațiuni; câștigându-i inima pentru aceasta, influințează asupra lui prin esplicațiuni și învê-

țături convingătoare și-i vei reforma caracterul și toate aplecările lui; ear el la rândul seu se va alipi de tine cu toată căldura și încrederea, îți va urma sfaturilor tale și se va simți fericit; — „Povățuește-me Doamne în calea ta și voi merge întru adevărul teu!“ dice Psalmistul.

Pentru astfel de conducere — negreșit — să cere și „o dosă bună“ de dibăcie, carea trebuie să o aibă în fie-care tract protopresbiteral cel puțin șeful acestuia protopresbiterul.

În cele următoare îmi i-au voie a arăta în această direcțiune modestele mele păreri, cari mi s'au impus prin multe observațiuni la poporul nostru de aici și mai vèrtos la poporul unui ținut din apropiere, care e locuit s'ar putè dice — exclusiv de români și care a cădut și este lăsat pradă corupțiunilor ovreimii.

1. Să se procure prin protopresbiterul tractual mai multe cărți cu istorioare de cuprins interesant și atrăgător în atâtea esemplare, câte comune are acela sub conducerea sa; să le distribue fie-cărei comune bisericești la mâna parochului; să se însărcineze parochul s'au învătătorul (care din doi va fi mai apt), ca să cetească câte o istorioară în scoală înaintea poporului adunat anume pentru acest scop, care să și fie anunțat în biserică; în una și aceeași đi (de Duminecă ori de sêrbătoree) să se cetească în toate parochiile unul și același material pentru-ca, întâlnindu-se la vre-o ocaziune oamenii unii cu alții, să aibă ce discuta. Spesele cu procurarea acestor cărți le acoper de-ocamdată parochiile respective.

2. După ce se vor însușești oamenii pentru aceste într'uniri, protopresbiterul să pregătească lucrul astfel, ca fie-care paroch să aducă înaintea poporului adunat cestiunea întemeierei unei societăți permanente, constituită după toate formele; poporul va îmbrățișa această idee și astfel se va întemeia în fie-care parochie câte o societate, la care vor lua parte toți oamenii din comună; vor contribui un preț bagatel sau în sume bănești pe sêptemână câte 2—10 cr. sau în naturalii la cules de cucuruz sau la secere; cine voiește poate oferi și mai mult decât este deobligământul. Colectorul tacselor de ori-ce soiuri își va da socoteala în fie-care întrunire despre incassări etc. etc.

3. Din aceste incassări se vor procura cărți atât pentru distracție cât și mai mult economice, cari vor fi a se ceti pe rând în fie-care Duminecă și sêrbătoree. Cărțile cetite se păstrează în bibliotecă, de unde se pot ceti din nou după 3—4 ani. Din istorioarele cetite să se tragă învêțături practice. Cărți potrivite pentru popor avem deși nu prea multe d. e. scrierile lui Anton Pan, colecțiunea „Tribunei“, scrieri de ale lui Negruț, Basme de Fundescu etc. etc. Fondul societății să aibă și destinațiune filantropică, ca adevăcă întemplantându-i-se cui-va vre-o pagubă (în vite ori în bucate etc. prin foc, prin apă ori prin furt) să se desdauneze măcar în parte prin ajutoare, căci paguba e cu mult mai simțită dacă o suferă unul singur, decât când se va împărți între mai mulți. Împrumuturile membrilor pe lângă interese mici vor scăpa pe bieții oameni de despoierile usurarilor. Locuitorul, care ar voi să vëndă bucate, în loc să le dea pe mai nimica ovreiiului, mai bine să le vëndă societății, carea la timp potrivit le va vinde pe prețuri corespunderătoare.

4. În aceste întruniri să se țină discursuri despre stricăciunile beuterei de rachiu și să se pregătească lucrul astfel, ca oamenii să se îndemne unul prin altul a se deobliga de sine, ca să nu mai între în cărcimă*).

Discursuri din sfera economiei pentru abandonarea greșelilor celor mari economice și pentru introducerea economiei raționale se vor ținea sau de protopresbiter sau de cătră anumiți învêțători ori preoți la însărcinarea protopresbiterului.

5. În întrunirile poporului se vor discuta și alte cestiuni de interes și însemnătate, așa bunăoara ținerea de ordine la înmormântări la nunți, la pomeni etc. și alte reguli de disciplină; căci — doară nici un popor nu e atât de rău disciplinat în această privință ca poporul nostru. Ca de esemplu amintesc aici disordinea cea revoltătoare, ce o observai la unele ocaziuni de înmormântare într'un oraș nu departe de aici, deși acolo erau bărbați inteligenți de poziție mai înaltă. Desvoltarea simțului de onoare încă e o cestiune, carea nu poate fi ignorată.

6. Cei ce se vor distinge întru ținerea de discursuri instructive pentru popor să se primeze la

* În Lasleul român poporul consciu de stricăciunea rachiuului și de șarlataniile ovrești sub înțeleapta conducere a parochului de acolo s'au deobligat că nu va mai intra în cărcimă din sat, deobligământul s'a ținut de toți până la unul; ear ovreiiul ne mai putend plăti chiria și arênda cea mare a dat faliment, ba în urmă murind, a rămas cărcima părăsita.

inceput dela maritul consistoriu, ear mai tarziu din insusi fondurile societăților.

7. Protopresbiterul se face raport despre pașii întreprinși și despre succesele ce le-a avut etc.

Cam acestea sunt pe scurt impresiunile, care le ficsai aici cu ocaziunea cetirei articolului citat la început și cred că și dacă nu le-ar afla cineva chiar într-o toate acceptabile, măcar o particică cât de mică din ele — doară — tot va fi vrednică de considerat.

Necesitatea jurnalelor populare este atât de simțită, încât în curând o să ajungem să strige în gura mare chiar poporul după dînsele. S'ar dice poate că este „Transilvania“ foaia „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.“ Ei bine, ce folos poate avè poporul dela aceea foaie care nu ofere nici inteligenței plăcere și atragere cu atât mai puțin poporului? Chiar „Asociațiunea Transilvană“ însăși cu abstracțiunea stipendiilor, nu face pentru popor aceea ce e chemată a face.

Dacă e vorba ca să se pregătească lucruri mai bune pentru viitor, atunci îmi permit a mai adauge încă unele norme, cari — luând-se în aprețiere mai de aproape — vor da un cuvânt palpabil cauzei luminării poporului.

Fiitorii parochii și învățători, adevărații luminători și conducători ai poporului, se formează în institutul teologic-pedagogic. Oare nu ar fi practic și necesar totodată a impune acestora compunerea de cuvântări și de disertațiuni atât religioase morale cât și economice, adevăd tocmai din sfera ocupațiunilor de căpetenie ale poporului, în sinul căruia vosc aceia să între? Acele lucrări ar fi să se cetească sau să se rostască pe rând la aușul celorlalți elevi în prezența profesorului studiilor respective, apoi să se facă observări din partea acestora și în fine de profesor însuși, dându-li-se astfel un impuls de a se ocupa și cu lucruri, cari nu aparțin exclusiv prelegerilor ordinare.

În special ar fi consult, ca profesorul seminarial de economie să țină din când în când consultări economice cu elevii institutului. În aceste consultări să comunice fiecare din cercul seu starea economică cu greșelile, ce le-a observat, la cari greșeli să se chipsuească remediile corăspunătoare; după aceea să urmeze părerile normative a le profesorului, carele să țină și discursuri mai amănunțite de-

spre organizarea economică a altor țeri renumite prin cultura rațională a pământului precum e d. e. Germania, să descrie asociațiunile agricole cum sunt ele organizate pentru de a da un avânt mai mare agriculturii prin perfecționarea uneltelor și a altor mijloace agricole precum și prin întrebuițarea acestora în locul celor primitive chiar și în comunele sêrace; căci e cunoscut, că și acestea pot avea câteva rënduri de unelte perfecționate, cari le folosesc pe rând familiile mai sêrace, ce nu și le pot procura singure etc. etc. În decursul studiului gimnasial se deprind elevii a face foarte multe și diferite teme stilistice libere, ear, după ce ajung în seminar, nu mai fac de loc sau foarte puține; astfel încât încetul cu încetul își ies mai de tot din esercițiul compunerilor stilistice, pe când ar trebui să se desvoalte în această direcțiune mai mult decât în clasele medii, pentru că au să se pregătească pentru viața practică, unde nu pot face un pas sigur, dacă vor fi stângaci în concept.

Ce e drept, în societatea de lectură a seminaristilor să lucră teme libere, dar acestea să aleg numai după gustul fie-căruia și afară de aceea sunt foarte puțini, cari să îndeletnicesc cu lucrări libere, pecând prin conducerea profesorului specialist se lucră tot teme de interes poporal pentru viitor din partea fie-căruia, pentru-că fie-căruia îi sunt de neapărată trebuință aceste cunoștințe.

Astfel de norme nu sunt practicabile — cred eu — numai pe hârtie ci și în realitate și atârna numai dela noi ear nu dela alții streini, asupra cărorora ne place de multe ori a arunca toată vina pentru starea cea rea, în care ne aflăm. Să avem numai bunăvoință și plăcere de ocupațiuni de acestea, căci atunci chiar și dacă nu are omul tocmai toate pregătirile de lipsă spre acest scop, își câștigă ușor prin sine însuși, pe calea cetirei și răsfoirii cărților, tot ce are să predea celui ce are lipsă de împărtășirile sale; un proverb dice: „ce-i place omului, curând învață,“ la care s'ar mai putea adauge: „cine iubește progresul comun, se jertfește pentru el și fără răsplată!“

După ședința de eri a sinodului nostru archidiececan toți membrii prezenți ai sinodului s'au prezentat în corpore la Escelenția Sa Domnul archiepiscop și metropolit Miron Romanul, și prin rostul

Preacuvioșiei Sale a Părintelui archimandrit și vicariu archiepiscopesc Nicolau Popea și-au descoperit mulțămirea față de declarațiunile liniștitoare ale Escelenției Sale, promițându-i tot succursul și spriginul lor.

Nu va fi de prisos să notăm, că această manifestare s'a inițiat de oamenii dela consorțiul „Tribunei“ spre a-și acoperi motivele care până acuma i-au condus în opozițiunea lor sistematică față de persoana Esc. Sale. E bine însă și așa, rămâne numai de dorit, ca actul de eri să fie o peatră fundamentală la zidul nou spiritual al bisericii noastre în archidieceasă, în care să domineze pacea și armonia.

Varietăți.

* (Petrecere cu joc.) A seară a avut loc în sala dela hotelul „Imperatul roman“ petrecerea cu joc arangiată de mai mulți tineri români de aici în folosul reuniunii române de cântări din Sibiu.

Petrecerea a fost animată și bine cercetată. Între oaspeți furăm fericiți a numera și pre Escelenția Sa Domnul archiepiscop și metropolit Miron Romanul, deputații sinodali esterni Ioan cav. de Pușcariu, Dr Todea, Petru Truța cu soția, A. Moldovan, Fulea, Munteanu, Gall și alții.

Inteligența din Sibiu, împărțită cum este ea în partide și consorții, s'a abținut demonstrativ și dela această petrecere, spre vie dovadă, că pre noi nici vieața socială, nici chiar reuniunea de cântări nu ne poate întruni. Devisa este: Unde merge X. nu merge C. C. sau P.

Petrecerea a decurs cu mare veselie până în zori de zi când drăgălașele jucătoare au trebuit să părăsească sala de joc.

Venitul curat destinat pentru reuniunea română de cântări din Sibiu — după cum ni s'a comunicat — este bunice.

Noi din inimă salutăm întreprinderile tinerilor pentru scopuri naționale culturale, și în fața apatiei unei părți a publicului nostru le dicem: înainte, nu ve descuragiați.

Loterie.

Mercuri în 15 Aprilie 1885.

Sibiu: 8 2 10 66 46

Nr. 173.

[1002] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch Ioan Țeposul în parochia de clasa a III-a din Șirnea, protopresbiteratul Branului — pe basa incuviințării Venerabilului Consistoriu de dto 8 Ia-

nuariu 1885 Nr. 6725/B. 1884, se escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din toate venitele parochiale în suma de 200 fl.

Concurenții au a-și trimite subscrisului suplicele lor în sensul statutului organic conform dispozițiunilor

sinodului archidiececan din 1873 pentru regularea parochiilor și a regulamentului congresual din 1878 pentru parochii.

Zernești în 21 Martie 1885.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Traian Mețian, protopresbiter.

BANCA GENERALĂ DE ASIGURĂȚIUNE MUTUALĂ „TRANSILVANIA.“

Bilanț în 31 Decembrie 1884.

Activa:		Passiva:	
Obligațiuni needate	170,800.—	Fondul de întemeiere	300,000.—
fl. 20,400 priorități a I drum de fer trans.	97.50 19,890.—	substrăgându-se amortisarea	6,900.—
16,000 5 1/2 % scrisuri fonciare	401.50 16,240.—	Fondul de premii sect. I	10,281.36
5,000 acții ale I drum de fer trans.	179.50 4,487.50	Fondul de premii sect. II	172,020.51
7,650 obligațiuni rurale transilvane	101.— 7,726.50	Transportul premiilor sect. II	7,202.62
6,900 losuri pentru regularea Dunării	115.25 7,952.25	Reservă pentru casuri de moarte însinuate	901.95
3,400 acții ale drumului de fer nordic	2,307.— 6,921.—	Reservă pentru daune de incendiu însinuate	1,708.75
3,000 înscrise dela institutul fonciar din Sibiu I emisiune	103.— 3,090.—	Fondul de rezervă pentru tontine	60,582.55
2,000 înscrise dela institutul fonciar din Sibiu II emisiune	103.50 2,070.—	Interese neridicate	2,164.92
5,500 înscrise dela institutul fonciar din Sibiu III emisiune	102.— 5,610.—	Fonduri de profit resevate ex 1882 și 1883	1,032.96
3,000 losuri de stat din 1860 1/2	134.60 4,038.—	Fondul de garanță sect. I	1,881.49
1,100 losuri de stat din 1860 1/5	140.25 1,542.75	Fondul de garanță sect. II	3,219.12
2,800 renta austriacă în note	82.15 2,300.20	Profit sect. I pro 1884	1,018.40
3,400 losuri pentru regularea Tisei	116.70 3,967.80		
2,200 3% înscrise fonciar în losuri a institutul fonciar austriac	96.50 2,123.—		
1,000 scrisuri fonciare ale „Albinei“	101.50 1,015.—		
900 priorități ale drumului ferat Lemberg — Cernăuți	95.70 861.30		
300 losuri de stat din 1864	170.50 511.50		
700 rentă în argint	83.05 581.35		
100 un los de stat ung.	115.25 115.25		
	91,043.40		
Portfoiu de cambii	2,887.96		
Împrumuturi pe efecte	7,827.95		
Împrumuturi pe poliță	52,254.16		
Împrumuturi pe poliță de tontine	7,115.—		
Pretențiuni la agenturi	41,657.43		
Anticipațiuni la inspectori etc.	6,190.90		
Debitori diversi	47,448.49		
Mobiliu, table firmale și tăblițe	10,471.32		
Spesele de întemeiere	14,887.70		
Provisiuni capitalisate	56,136.42		
Realitatea în strada Cisnădiei Nr. 5	43,000.—		
Cassa	3,493.90		
	555,114.63		555,114.63

Wilhelm Bruckner m. p. Conturile și bilanțul s'au aflat în consonanță cu registrele respective. Sibiu, în 28 Martie 1885.

Dr. A. Brote m. p.

Comitetul de revisiune:

Ioșif Schuster m. p., consil. de fin. în pensiu.

Georg Mike m. p., director la direcțiunea fin.

Dr. Ioan Nemeș m. p., avocat.

[1005] 1-1

Redactor provisoriu: Mateiu Voileanu.

Editura și tipariul tipografiei archidiececane.

Nr. 2230 f. ũ.

[1003] 2-3

Publicațiune de licitare minuendo.

În urma autorizării în. ministru reg ung de justiție de dto 27 Februaru a. c. Nr. 10294 public licitațiune minuendo pentru anteprenarea la toate lucrările institutului corectoriu ce va fi a se ridica în Cluș cu un preliminaru de spese în sumă de 82,970 fl.

Licitațiunea minuendo verbală se va ține în localul procuraturii reg. din Cluș (Bel-Farkas utza Nr. 12) la 4 Maiu n. 1885.

Până la oara determinată a amintitei zile se pot înainta sub decursul oarșelor oficioase în numitul local la mâna procurorului reg. și oferte în scris, la cari oferte închise este a se aclude vadiul de 4150 fl. în bani sau hârtii de valoare apte de vadiu. La licitațiunea minuendo verbală înainte de începerea aceleia, anteprenorii sunt datori a depune la mânila comisiunei vadiul de 4150 fl.

Planul institutului corectoriu ce e ase ridica și toate hârtiile tehnice se pot privi sub decursul oarșelor oficioase la procuratura reg. Cluș, ear condițiunile de licitare se pot privi la procuratura reg. supremă în M.-Oșorheiu, mai departe la procuratura reg. în Cluș, Brașov și Sibiu.

M.-Oșorheiu, în 8 Aprilie 1885.

Sebéstyén Mihály m. p., procuror suprem regesc.

Nr. 1300 1885.

[1004] 2-3

Publicațiune.

Pentru începerea lucrărilor pregătitoare în cauza comasării hotariului Cohalmului și anume pentru regularea reprezentanței, alegerea inginerilor și pregătirea preliminarului de spese, am defipt ziua de 28 Maiu n. a. c. în localul antistiei comunale din Cohalm, pe care termen citez pe toți interesații cu aceea, că reprezentarea partidelor nu va împedeca ținerea pertractării.

Tribunalul reg. din Elisabetopole. Elisabetopole, în 7 Aprilie 1885.

Székely Miklós m. p., jude esm.